

«ΜΗ ΣΚΟΤΩΝΕΙΣ ΤΗ ΜΑΜΑ»
ΑΠ' ΤΗΝ «ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΗ ΣΚΗΝΗ»

Μετεικίσματα

Σαν μια επισκόπηση της γυναικείας περιπέτειας μοιάζει το έργο της Σάρλοτ Κίτλι «Μη σκοτώνεις τη μαμά» που μας έφερε στο «Ανοιχτό Θέατρο» η «Πειραματική» Σκηνή της τέχνης. Τέσσερις γενιές γυναικών με τα προσωπικά και τα οικογενειακά τους δράματα, τις ενοχές και τα τραύματά τους, τα αποστάγματα και τις εμπειρίες τους περνάνε μπροστά στα μάτια μας. Τα περιστατικά της ζωής τους φωτίζονται σαν εικόνες - στιγμιότυπα που παρελαύνουν ασύνδετα και αποσπασματικά, όπως τα μετεικίσματα που συγκρατούμε απ' τα παράθυρα ενός τρένου που περνάει. Διευρύνοντας το κλείστρο της προβληματικής του έργου, πέρα απ' τον τόπο και το χρόνο που διαδραματίζεται, πέρα απ' τα συγκεκριμένα πρόσωπα, πιάνουμε την εικόνα της γυναικείας μοίρας και τις συγκρούσεις της με τις συμβάσεις κάθε εποχής. Σε πρώτο πλάνο η μητρότητα, δέσμευση και μαζί υπεροχή. Απ' την άλλη η πρόκληση του ιστορικού ρόλου. Δημιουργός ζωής και επιθυμία δημιουργίας του εικαστικού του υποκατάστατου. Η ανύπανθη Τζάκι γεννάει τη Ρόζι, αλλά την εγκαταλείπει στα χέρια της μητέρας της Μάργκαρετ, για να στραφεί απερίσπαστη στη ζωγραφική. Ακόμα κι αυτό μόνο αν απομονώσεις, η συγγραφέας έχει κάνει μια ουσιαστική επισήμανση. Έτσι, η Ρόζι μεγαλώνει έχοντας για μητέρα τη γιαγιά της και νομίζοντας τη μητέρα της για αδελφή της. Ζει και η γιαγιά, δηλαδή η προγιαγιά της Ρόζι, μητέρα της Μάργκαρετ και κανονική γιαγιά της Τζάκι, η Ντόρις. Η ιστορία αρχίζει την πρώτη δεκαετία του αιώνα, που η Ντόρις είναι πέντε χρόνων κι απ' αυτή τη σκηνή μαθαίνουμε πως κι αυτή είναι παιδί χωρίς πατέρα. Γιαγιά και δισηγυγή παιδιά από ελεύθερη σχέση. Δεν εκμεταλλεύεται τα εμπνεύσματά της η συγγραφέας για να αναπτύξει μελοδραματικές εμπλοκές. Υπογράμμιση κάνει πως ο ρόλος του πατέρα είναι λεπτομέρεια. Αποτέλεσμα κοινωνικής αναγκαιότητας. Η σχέση, η βαθιά, η υπαρξιακή, είναι ανάμεσα στις γυναίκες.

Πρόκειται για ένα εξαιρετικό έργο πολλαπλών επισημάνσεων. Παρέχει αφητηρίες για πολλές σκέψεις και η ανάπτυξη του θα τροφοδοτούσε ένα πυκνό δοκίμιο. Κύρια δραματουργική αρετή του είναι η απλότητα, η καθημερινότητα, οι ρυθμοί της αληθινής ζωής. Αν το έργο στυλιζαριστεί, αν τα πρόσωπά του έσω και λίγο σχηματοποιηθούν, αν η σκηνοθεσία αναμειχθεί περισσότερο απ' όσο χρειάζεται για να ζωντανέψει η αξιοθαύμαστη ελλειπτικότητα της αφήγησης, τότε το έργο παραβιάζεται. Ο Πέτρος Ζηβανός δεν το απέφυγε. Η επέμβαση του ήταν διακριτική μεν, αλλά ήρκεσε για να θαμπώσουν και να ψευτίσουν τα πρόσωπα, να αμβλυνθεί η ευκρίνεια των σκηνών, να «συρθούν» οι ρυθμοί, τόσο ώστε το πρώτο μέρος να κουράσει. Είναι η μόνη επιφύλαξη για τη σκηνοθεσία.

Οι τέσσερις ηθοποιοί που έπαιξαν τους ρόλους στις διάφορες φάσεις της διαδρομής τους ήταν εξαιρετικές, με κορυφαία τη Λυδία Φωτοπούλου, για την οποία βρίσκω πάλι την ευκαιρία να εκφράσω το θαυμασμό μου για το ιδιαίτερο αυτό στοιχείο της σκηνικής σαγήνης που διαθέτει. Κάτι στη φωνή, κάτι στη στάση, κάτι στην κίνησή της κάνει την παρουσία της να γίνεται σημαντική. Η Έφη Σταμούλη, η Ελένη Δημοπούλου και η Κυριακή Ματσακίδου έφτιαξαν πρόσωπα πάσχοντα με τις ψυχολογικές τους φωτοσκιάσεις. Η μετάφραση (Έφη Σταμούλη) ζωηρή και ρέουσα και τα σκηνικά και τα κοστούμια του Απόστολου Βέττα συνεπή και εξυπηρετικά.

ΑΡΜΑΟΣ ΧΡ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ · ΑΠΟΔΕΛΤΙΩΣΗ ΤΥΠΟΥ © · 721983 · Π. ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ Ε' 5 561 23 Αμπελόκηποι - ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ